

Asia: VN/29389/2025

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetustalonoksesta alkoholilain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointiala Hali ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Hali pitää erittäin tärkeänä tuoda keskusteluun myös sosiaali- ja terveystoliittiset näkökohdat. Alkoholista koskevan sääntelyn tarkoituksena on vähentää alkoholijuomien aiheuttamia haittoja yksilöille ja yhteiskunnalle.

Alkoholin kotiinkuljetuksen salliminen tulee kuitenkin tosiasiallisesti lisäämään alkoholin saatavuutta ja todennäköisesti lisää nimenomaan riskikäyttäjien kulutusta. Tämä on erityisen ongelmallista aikana, jolloin päihdehuollon palveluista joudutaan koko ajan säästämään enemmän ja palveluiden saatavuus heikkenee. On kohtuutonta lisätä alkoholin saatavuutta samaan aikaan, kun palvelujärjestelmä ei kykene nykyisellään vastaamaan hoidon tarpeeseen.

Alkoholin saatavuuden lisääminen lisää väistämättä alkoholihaittoja, jotka kohdistuvat erityisesti haavoittuviin ryhmiin. Suomessa elää jo nyt 89 000 lasta, jotka elävät perheissä, joissa ainakin toisella biologisella vanhemmalla on tai on ollut vakava päihdeongelma (THL 2024). Alkoholin toimittaminen kotiin asettaa lapset ja nuoret entistä haavoittuvampaan asemaan.

Hali on huolissaan myös ikäraja- ja päihtymysvalvonnan käytännön toteutuksesta. Ottaen huomioon, että pikälähetit toimivat itsenäisinä yrittäjinä sekä liikkuvat usein työtehtävillä yksin, saattaa heidän vastuunsa ikäraja- ja päihtymysvalvonnasta kasvaa kohtuuttoman suureksi. Velvollisuus suorittaa ikäraja- ja päihtymysvalvontaa voi pahimmillaan aiheuttaa turvallisuusriskin lähetille. On myös käytännössä todella haastavaa arvioida, onko täysi-ikäinen alkoholin vastaanottaja alkoholin todellinen tilaaja esimerkiksi toimitettaessa julkisiin paikkoihin kuten puistoihin.

Blomgren Tiina
Hyvinvointiala HALI ry